

Ze hadden jaren in het buitenland gewoond, vanwege zijn werk. Nu waren ze neergestreken in Zwolle vanwege haar werk. Nieuwingekeomenen. Ze wilden wat weten over onze kerk. Ze zeiden dat ze groot gebracht waren met de bijbel, maar nauwelijks meer in de kerk kwamen. *Ja met kerst, zei hij, dan willen we altijd naar de kerk. Even samenkomen, samen dromen. Een moment rust. Het is alsof je door dat mooie verhaal van Lucas in een andere wereld belandt.* En, gemeente, dat is in zekere zin ook zo.

Ook als je hier bijna wekelijks zit heeft het verhaal dat bijzondere effect op je. Knap van Lucas dat het hem lukt om, na zo veel eeuwen, nog steeds mensen weet samen te brengen, weet los te weken uit de hectiek van de dag. Schilders in allerlei tijden en culturen hebben de vertelling uitgebeeld. Dat verhaal van die twee mensen en dat kind, van een handvol engelen die de hemel open zingen en een troep herders die overvallen worden door huiver. Alles komt even samen: het wonder van een geboorte, glorie en angst. En dat alles in de grote wereld waar keizers en koningen, leiders van allerlei slag en stand lakens uitdelen en de gewone mens, de kleine mens, heeft te gaan, te doen...en in sommige landen is hij zijn leven niet zeker. Leven, het kent zijn bedreigingen.

Maar dat verhaal van die man en die vrouw en dat kind is niet zomaar een verhaal, zomaar een schets van een jong gezin. *Achter* dit verhaal zit God, vertelt Lucas. *In* dit verhaal gaat God schuil. Op bijzondere wijze zal ik maar zeggen, want achter al *ónze* levens wil God schuil gaan, en in onze levens onderdak zoeken .

Ja, God zocht, zoekt onderdak. Bij mensen, bij hen Jozef en Maria, bij ons, bij jou, bij mij. Toen Gabriël Maria opzocht en haar vertelde dat de hemel op aarde een onderkomen zocht, in de gestalte van een mens nabij zou willen zijn zei dat meisje uit Nazareth: Laat het maar gebeuren. *Mij geschiede naar uw Woord.*

Ze zette de deuren van haar hart, haar leven open voor God, niet wetend wat dat allemaal zou gaan betekenen. Dat weet ook geen mens als hij dat doet.

Zou Maria, als ze de levensweg van haar Zoon van tevoren had geweten, als de engel er even had bij gezegd dat het groot geworden kind geen comfortabel leven zou kennen, veel weerstand zou oproepen, ja dat het zijn leven zou gaan kosten, zou ze dan nog hebben gezegd: *Mij geschiede naar uw Woord?* Een kind eerder kwijt raken?

Dát Kind was zijn leven niet zeker. Maar, groot geworden, ging het hem daarom ook niet. Hem stond wat anders, wat groters, wat fundamentelers voor ogen: Hoe houd ik, hoe houden wij in het leven God en wereld bij elkaar? Ja, we zingen dapper en het troost ons, het troost ons van God, die Immanuël wil zijn, met ons dus..., maar willen wij dat wel zo graag? Willen wij met God zijn, met alles wat daarbij kan horen?

Wij kunnen, wij willen, wij mogen schuilen bij God in goede dagen, in kwade dagen en het troost ons. In die onbarmhartige momenten en fasen die het leven kent, je geborgen weten, je veilig wanen. Thuis. *In* God kun je wonen.

Maar is God veilig bij ons? Is Hij, die met ons wil zijn, onze reisgenoot is, maar ook ons kritisch tegenover dat? Krijgt Hij die ruimte waardoor het mogelijk wordt om alles waar zijn Naam voor staat in ons bestaan een plek te geven? Ja, want leven met God en leven met elkaar hangt helemaal samen. Zijn we veilig bij elkaar in kerk en samenleving?

Deze dagen komen we samen in een knusse stal, even vormen we één wereldwijde, één heilige familie, met die heilige familie in Bethlehem. En dat is heel mooi, dat doet goed, dat stemt tot vreugde, roept wellicht wat sentimenten op. Even dromen in de stal. Maar, maar zeker in een bepaalde tak van die grote familie, ik denk in het bijzonder aan zuster Catholica, zal dat nog niet zo eenvoudig zijn. Pijn zal boven komen, gêne en misschien wel een besef van zonde... Want als je bij elkaar niet meer veilig bent...

Je moet elkaar toch een schuilplaats kunnen bieden, bij elkaar onderdak kunnen vinden, hoe verschillend je ook bent? Twee jonge meiden die op elkaar vielen, hand in hand door de stad liepen, werden opeens belaagd door een paar stoere kerels... Ze vreesden met grote vrees en die vrees zijn ze niet kwijt, ook al liep het goed af, ze blijven voortaan op hun hoede. Wat is er gaande in de wereld als je voor elkaar moet oppassen? Dan wordt achterdocht de bron van leven, en dat is geen goede bron!

Kijk, dat is een heel andere vrees dan de vrees van de herders. Die vreesden niet voor elkaar. Hen overviel een heilige huiver omdat God zo dichtbij kwam, want te mogen leven in het genadige licht van zijn nabijheid doet goed, heel goed, maar dat licht is ook altijd onthullend, licht heeft ook iets 'genadeloos', want je wordt onthuld. Je komt in het licht te staan en wat is er dan van je te zien? Wat is er dan van de wereld te zien?

Het kindeke ontroert want je wordt je misschien weer bewust van je eigen hulpeloosheid, van je eigen kwetsbaarheid...je zit hier wel met veel anderen, maar toch ook weer heel alleen... dat verhaal heeft de kracht dat het ontzettend veel wakker roept.

Dit kindeke is niet het geschenk van de een of andere hemelse kerstman, het is een gave van God die opnieuw – ja opnieuw, want hij had dat ook al door Mozes en de profeten duidelijk gemaakt – laat horen en zien dat het bestaan van mensen hem ter harte gaat, dat hij te midden van de heersers van elke eeuw op bijzondere, indringende wijze zijn kracht, zijn heerschappij wil tonen, in het bijzonder aan hen bij wie de glorie er af is.

En de glorie is er nog wel eens af in de grote en de kleine wereld.

Mw. K. was een schitterende vrouw geweest, niet alleen van buiten, maar ook van binnen en nu zit ze achter de deuren van een verpleeghuis. Alle glorie is weg.

Ook voor haar kinderen. Ze is een glazig wezen geworden, een hulploos kind. het bestaan kent vele harde kanten, niet weg te poetsen of op te poetsen...het is de wereld waarin wij leven en altijd zullen leven, maar wel opgenomen in hemels licht.

Op het leven kun je lang niet altijd 'in de gloria' zingen, dat doen de engelen ook niet.

Ze zingen *Gloria in excelsis Deo*, want die engelen zijn niet blind, ze zijn de ogen van God; ze hebben gezien dat de wereld hemels licht nodig had en heeft.

Licht dat onthult, dat warmte geeft...want ieder moet bij ieder veilig kunnen zijn.

Geen verborgen donkere hoekjes, alles moet het hemels daglicht kunnen verdragen in kerk en wereld.

Voor velen van ons is God in goede en kwade dagen een schuilplaats in de wildernis, een huis waarin veel vrede is. Het groot geworden kind zal dat voelbaar maken aan velen.

God *is*, God *heeft* zoveel licht dat Hij wel wat kan missen en dat is heel

barmhartig, heel inspirerend van God. En, als dat licht ook nog bij je naar binnenglijpt en zich in je ziel nestelt kun je ondanks alles toch heel wat aan.

Ja, dat licht, dat licht schijnt al eeuwen. *Gloria in excelsis Deo.*

Gebed bij de opening van de Schrift

Heer, wij zijn geen engelen die met vrede het duister open zongen naar licht; Heer, we zijn geen herders die alles achterlieten en op pad gingen om u te zoeken; Heer, we zijn geen wijzen die grensoverschrijdend op weg durfden te gaan...we blijven het liefst dichtbij huis, bij het vertrouwde, laten wat we hebben niet gauw los en U lof zingen doen we nog wel eens met haperende stem... Maar, geef ons maar licht, leer ons maar knielen en langs andere wegen gaan en...wijs ons U te vinden. Amen.